

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Lietuvos muzikos ir teatro akademijos
STUDIJŲ PROGRAMOS VAIDYBA
(valstybinis kodas – 621W40001)
VERTINIMO IŠVADOS

EVALUATION REPORT
OF ACTING *(state code – 621W40001)*
STUDY PROGRAMME
at Lithuanian Academy of Music and Theatre

Experts' team:

1. **Prof. dr. Jonathan Pitches (team leader)** *academic,*
2. **Prof. dr. João Mário Grilo,** *academic,*
3. **Dr. Daniela Jobertova,** *academic,*
4. **Doc. dr. Vida Kazragytė,** *academic,*
5. **Ms Renata Klimiata,** *students' representative.*

Evaluation coordinator – Ms Eimantė Bogdan

Išvados parengtos anglų kalba
Report language – English

Vilnius
2015

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	<i>Vaidyba</i>
Valstybinis kodas	621W40001
Studijų sritis	Menai
Studijų kryptis	Teatras ir kinas
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	antroji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (2)
Studijų programos apimtis kreditais	120
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Teatro ir kino magistras
Studijų programos įregistravimo data	1997-09-01

INFORMATION ON EVALUATED STUDY PROGRAMME

Title of the study programme	<i>Acting</i>
State code	621W40001
Study area	Art studies
Study field	Theatre and film
Type of the study programme	University studies
Study cycle	second
Study mode (length in years)	Full-time (2)
Volume of the study programme in credits	120
Degree and (or) professional qualifications awarded	Master of Theatre and film
Date of registration of the study programme	01-09-1997

CONTENTS

I. INTRODUCTION	4
1.1. Background of the evaluation process	4
1.2. General	4
1.3. Background of the HEI/Faculty/Study field/ Additional information	4
1.4. The Review Team.....	5
II. PROGRAMME ANALYSIS.....	6
2.1. Programme aims and learning outcomes	6
2.2. Curriculum design	7
2.3. Teaching staff.....	10
2.4. Facilities and learning resources	11
2.5. Study process and students' performance assessment	12
2.6. Programme management	14
III. RECOMMENDATIONS	17
IV. SUMMARY	18
V. GENERAL ASSESSMENT	21

I. INTRODUCTION

1.1. Background of the evaluation process

The evaluation of on-going study programmes is based on the **Methodology for evaluation of Higher Education study programmes**, approved by Order No 1-01-162 of 20 December 2010 of the Director of the Centre for Quality Assessment in Higher Education (hereafter – SKVC).

The evaluation is intended to help higher education institutions to constantly improve their study programmes and to inform the public about the quality of studies.

The evaluation process consists of the main following stages: *1) self-evaluation and self-evaluation report prepared by Higher Education Institution (hereafter – HEI); 2) visit of the review team at the higher education institution; 3) production of the evaluation report by the review team and its publication; 4) follow-up activities.*

On the basis of external evaluation report of the study programme SKVC takes a decision to accredit study programme either for 6 years or for 3 years. If the programme evaluation is negative such a programme is not accredited.

The programme is **accredited for 6 years** if all evaluation areas are evaluated as “very good” (4 points) or “good” (3 points).

The programme is **accredited for 3 years** if none of the areas was evaluated as “unsatisfactory” (1 point) and at least one evaluation area was evaluated as “satisfactory” (2 points).

The programme **is not accredited** if at least one of evaluation areas was evaluated as "unsatisfactory" (1 point).

1.2. General

The Application documentation submitted by the HEI follows the outline recommended by the SKVC. Along with the self-evaluation report and annexes, the following additional documents have been provided by the HEI before, during and/or after the site-visit:

No.	Name of the document

1.3. Background of the HEI/Faculty/Study field/ Additional information

The procedures of the external evaluation of the Lithuanian Music and Theatre Academy (LMTA): Acting MA were initiated by the Centre for Quality Assessment in Higher Education of Lithuania nominating the external evaluation peer group identified below.

For the evaluation the following documents have been considered:

- Law on Higher Education and Research of Republic of Lithuania;
- Procedure of the External Evaluation and Accreditation of Study Programmes;
- General Requirements for Master Degree Study Programmes;
- Methodology for Evaluation of Higher Education Study Programmes.

The basis for the evaluation of the study programme is the Self-Evaluation Report (hereinafter – SER), prepared in 2014, its annexes and the site visit of the expert group to the University on 15th April 2015.

The visit incorporated all required meetings with different groups: the appropriate administrative staff, staff responsible for preparing the self-evaluation documents, teaching staff, students of all years of study, graduates and stakeholders. The expert group evaluated various support services (classrooms, studios, library, computer facilities), examined students' final works, and various other materials. After the expert group discussions and additional preparations of conclusions and remarks, introductory general conclusions of the visit were presented. After the visit, the group met to discuss and agree the content of the report, which represents the expert team's consensual views.

The Lithuanian Academy of Music and Theatre (LMTA) is a music, theatre, film and dance art university with a declared mission to ensure sustainable development of art and art research. The Academy is a state higher education institution and delivers study programmes in all three study cycles. There are two faculties in the Academy: the Faculty of Music and the Faculty of Theatre and Film. The Faculty of Theatre and Film consists of 4 departments: the Departments of Film and Television, Art History and Theory, Dance and Movement, Acting and Directing; as well as an Art Management Division. The delivery of the MA Acting Programme is coordinated by the Department of Acting and Directing. In all, the Faculty of Theatre and Film delivers 15 first-cycle (bachelor) and second-cycle (master) study programmes and doctoral studies in the field of Theatre and Film.

1.4. The Review Team

The review team was completed according *Description of experts' recruitment*, approved by order No. 1-01-151 of Acting Director of the Centre for Quality Assessment in Higher Education. The Review Visit to HEI was conducted by the team on *15th April 2015*.

1. **Prof. dr. Jonathan Pitches (team leader)** *University of Leeds, Chair in Theatre and Performance, School of Performance and Cultural Industries, United Kingdom.*
2. **Prof. dr. João Mário Grilo**, *New University of Lisbon, Professor of Social and Human Sciences Faculty, Portugal.*
3. **Assoc. Prof. Daniela Jobertová**, *Academy of Performing Arts, Head of the Department of Theory and Criticism, Czech Republic.*
4. **Assoc. Prof. Vida Kazragytė**, *Lithuanian University of Educational Sciences, Associate Professor of Arts Education Department, Lithuania.*
5. **Ms Renata Klimiato**, *student of Vilnius Gediminas Technical University study programme Multimedia Design.*

II. PROGRAMME ANALYSIS

2.1. Programme aims and learning outcomes

This Second Cycle, MA in Acting was last evaluated in 2011 with eight recommendations including the separation of acting from dance, greater academic and practical skills integration, more interdisciplinary content and the appointment of a designated programme leader. It is taught in a specialist academy (with State Higher Education University status) covering music, theatre, film and dance, organised into two faculties (Music and Theatre). This programme is housed in the Department of Acting and Directing.

The central aim of the programme is ‘to train acting professionals of the highest qualification who are able to integrate into the creative process of Lithuanian and foreign theatre successfully’ (p.5). This aim is consonant with professional requirements and the needs of the labour market and some data is provided in the SER to justify the industry need (p.9), including an evaluation of the changing conditions occasioned by film and TV industry developments. Four other sub-aims follow this covering knowledge of artistic change, public art awareness, theoretical knowledge and research skills, and contribution to national culture. These aims are realised through 13 Learning Outcomes considered first in terms of the common descriptors: Knowledge, Research, Special abilities, Social abilities and Personal abilities; and secondly (and helpfully) mapped against the constituent Study Subjects for the two years of the programme. On paper, this mapping appears persuasive but in discussing the everyday experience of students on the programme, students did not feel part of a research culture and, although they were supported in Research Basics, were not benefitting from the many Research-oriented activities undertaken by staff. Graduates described themselves as a highly competent on stage but seriously lacking in competence and confidence in writing. As such, the extent to which Programme students are able

to access the ‘most recent knowledge in the area of theatre which require critical understanding of theories and principles (SER p.6)’ is debatable and so too is the programme’s ability to reflect the latest achievements in the art of acting. The SER claims that the Programme’s content is benchmarked against other Higher Education Acting courses in Europe, but whilst there are a great number of bilateral agreements in place, the extent to which these can be considered active remains unclear and there was no explicit evidence of external benchmarking offered to the expert’s team (in terms of content or approaches to research) during the site visit. Both the Programme Aims and the learning outcomes are compliant with Lithuanian Qualifications Framework Level VII and the recognized Second Cycle of Studies of the Framework of Qualifications in the European HE area. Programme Aims and expected Learning outcomes are published on the AIKOS website, on the academy websites and through various ‘study exhibitions’ in Lithuania and abroad (p.6).

There were no areas identified as needing specific attention and/or further development and no weaknesses or strengths referred to explicitly in the summary statement of the section in the SER. However, the strength observed by the Assessment Team was the individual creativity and entrepreneurial spirit of the students. Weaknesses include a lack of integration of critical and practical skills - for instance in the relationship between Research Basics and Final Project; unrealised potential for research skills development (through immersion in a research culture); over dependency on the Year Leader determining the success of the Programme.

2.2. Curriculum design

The curriculum design of the Programme meets the legal requirements that regulate such studies. In scope it consists of 120 credits, duration 2 years (requirement not less 90 and not more 120 credits). Subjects which have to be of a higher level in quality terms than the one taught in the first cycle programme consist of 70 credits (requirement at least 60 credits). Elective subjects, defined by the university and undertaken by the student, consist of 30 credits (requirement not more 30 credits). The Master’s Final work is allocated a total of 50 credits: for Master’s Art Project – 20 credits and for Acting which could be considered as Final examination – 30 credits (requirement for Final work or Final work and Final examination is not less than 30 credits).

The programme is composed of modules (5-20 credits in scope) and the number of modules does not exceed 5 within a semester (requirement not more than 5 subjects during one semester). Only Sociology is left of 3 credits (Annex 1, p. 31). The subjects are organized evenly over the study semesters, per 30 credits in each semester. The scope of student’s independent work is clearly

more than 30 percent of the scope of each module / subject (requirement not less than 30 percent) (Annex 5).

To evaluate the relevance of the order of modules / subjects within the Study plan was complicated by the way in which information was presented to the Assessment Team. The experts' group received two versions of the Study plan of the programme Acting. One Study plan is in the Annex No. 5 (hereinafter – Old version), the other was received later and is formatted in Word (hereinafter – New version).. During the visit it was hard to understand which Study plan should be considered valid. It was noted that the new version is closer to the requirements; it has Elective subjects instead of the Alternatives of Applied Subject in the Old version. Also, the New version reaches a higher level of coherence and consistency, by integrating the modules into broad themes. The 1st semester concentrates on Acting and its relation to Film, the 2nd semester – on Acting, Drama and Postmodern Theatre, the 3rd semester – on Acting and Contemporary theatre, while the last, 4th semester – on Master's Art Project and Practical training. Also, the focus on cultural aspects is made clear (in the New version Cultural Anthropology is added to the subject Cultural Management, mentioned in the Old version). Such integration in the curriculum seems to be logical and reasonable. During the meetings with teachers and visiting the auditoriums the potential for interdisciplinary collaboration with music and film was evident and that could be reflected in the further development of the curriculum.

The scope of the study programme is sufficient to ensure the achievement of the intended learning outcomes. The intended learning outcomes of the programme are covered by the content of the modules / subjects. The content of most modules / subjects is clearly defined in its title and in the topics, as well, in the intended learning outcomes and criteria for evaluation. The content of some subjects concretely reflects the latest achievements in art (Drama Text Analysis and Interpretation, European Theatre Artists), while of the other's, for example, Acting, does this vaguely. The content of most modules, as descriptions show, has a clearly different theme and the themes are thus not repetitive. But most of the themes of Acting repeat during the semesters 1-3. Some content of the modules is consistent with the level of the studies at Master's level ensuring the assessment of higher competences in comparison with those that were achieved at the Bachelor's level. But some content remains close to Bachelor level as it has no articulated peculiarities specific to Master's level. For example, themes of the Acting: exercises of mastering psychological and physical technique of the art of acting; improvement of the skills of acting; work with drama material; analysis of a role; creation of a role (Annex 1, p. 2). Overall, the lack of distinction between Bachelor's and Master's levels remained a theme during the

meetings at the institution (sometimes the uniqueness of Master's studies was related to new professional environment in theatres).

For teaching various methods are applied: lectures, seminars, presentations, discussions, individual creative projects. But the lists of references for some modules seem to be too small in scope (e.g., 2 or 3 books, Annex 1, p. 10, 12), as well as in many descriptions there are no indications of books held in the institution's library.

As it was revealed during the meeting with teachers, the inclusion of the arts research in the curriculum started mainly due to the implementation of interdisciplinary projects. The need to increase the understanding of the significance of qualitative inquiry, as well as its inclusion into the bachelor's degree curriculum in order to prepare students for academic writing was felt strongly during the visit.

In accordance with paragraph 21 of the Description of General Requirements for Master Study Programmes approved by the Order of the Minister of Education and Science of RL No. V-826 of 3 June 2010, the Master's final work in the area of art study must consist of a creative project and with this project concerned research paper which describes the new ideas, knowledge and technologies applied in the project. As can be seen from the description of Master's Art Project (Annex 1, p. 25-27), it is mainly concerned with the creation of a dramatic role, while the research paper is left aside. Moreover, research paper is prepared in III semester, whereas the Project – is in semester IV (Annex, 5; New version of Study plan), which led to an unnecessary separation of theoretical and practical thinking, which should be one of the defining characteristics of studies at Master level and especially of the Master's Final work according to the General Requirements for Master Study Programmes mentioned above. Meetings during the visit revealed a lack of clarity concerning the parameters to which the Final thesis must comply, including those relating to assessment.

There were no identifiable strengths observed in this area. Weaknesses were the confused status of the definitive curriculum paperwork; the lack of clarity over the final thesis assessment regime, and a remaining lack of distinction between BA and MA level curriculum demands.

2.3. Teaching staff

The staff component of the programme is robust, counting 18 teachers, the majority of them being full-time teachers with long pedagogical and artistic careers and sufficient in principle to meet the Programme Learning Outcomes.

Teachers of this MA Programme have, in general, an impressive output, both in terms of artistic creation and research and some of them have been awarded in Lithuania and abroad. Teachers are appointed by public competition and their outcomes are surveyed annually, through a report informed by consistent indicators about research, artistic and pedagogical activities.

SER does not allow a precise evaluation about the individual workload of teachers (Annex 3 reports that activity for a 5 year period, as is required). However, tables 11 to 13 indicate a precise and adequate proportion of work hours between pedagogical and artistic, research, methodological and organisational activities.

Also, through the data indicated in Annex 3, one can infer that there is a positive connection between artistic and research activities of teachers and the choice of subjects they are supposed to teach. SER indicates the fact that a good proportion of teachers are well established artists and professionals who play important roles in Lithuanian theatrical institutions has been a positive element in the development of student careers and projects after graduation. The visit partly confirmed this dynamic as the students are invited frequently to participate in the artistic production of their teachers. This practice, however, leads to an unhealthy lack of distinction between students' work on the Programme and their Professional work, which is exacerbated by the evident penury of material resources in the school. This results in a lack of Programme identity, reinforcing factors of stress and dissatisfaction among students (and particularly evident among alumni).

However scarce in number, some of the scientific publications and monographs written by teachers present a consistent interest in pedagogical subjects, which is a good indicator of the relation between artistic and pedagogical experiences. Some of this scientific production was adopted as mandatory literature in certain strategic courses of the Programme.

In what concerns teachers' scientific research, the Programme is capacitated but these capacities are not sufficiently developed or adequately structured. Substantial evidence of this lack of structure was vividly enunciated by actual and former students who did not feel prepared in

terms of their research capabilities, even to accomplish their own research work. This lack of harmony between artistic and scientific research and associated poverty of research culture is a major drawback of the Programme, especially considering the central position of LMTA among Lithuanian artistic institutions.

SER presents an interesting and potentially dynamic “Distribution of the Academy staff by age groups”. No precise information is provided in what concerns the turnover of teachers, being only stated in SER (p. 20) that: “The analysis of the turnover of Programme teachers revealed that it is functional, i.e. teachers who do not achieve sufficient quality in their work leave the Academy, it is also controlled, i.e. depends on the factors that are influenced by the top management of the Academy and Faculty.” Considering, however, the data presented in Annex 2 (List of Programme teachers), the experts’ group considers that the distribution of teachers is balanced and that the Programme is not threatened by a sudden lack of teaching staff.

2.4. Facilities and learning resources

As identified in the SER and clarified during the site visit, there are ambitious plans for a new campus which will consolidate the many separate spaces of LMTA into one, whilst retaining some of the recently refurbished Music spaces. These plans inevitably slow the pace of improvement in the other existing buildings and the accommodation for students on the MA programmes is still in development. Improvements have been made since the last review when resources were identified as needing serious and immediate attention. A suite of small training theatres were moderately well equipped and in the main building a space “designated for the MAs” was nearing completion – with a lighting rig to be installed. This renovation programme for older spaces has been undertaken over the last few years and in total five studios have been refurbished since the previous evaluation. EU structural funds have been used strategically to develop these resources. In size and quality this resource base is sufficient for students’ studies but, as stated below, there was little evidence of students using it. Access to these facilities for the students is exceptionally generous with weekend and evening access provided, as well as the possibility to work on National holidays. The site visit facilitated access to these spaces to flesh out the descriptions in Section 4 of the SER.

According to the SER the Music Innovation Studies Centre is available for the purposes of the delivery of the programme. Whilst this Centre is impressive and very well equipped, there was no evidence of its use by MA Acting students. Indeed, there was a strong sense from the programme team that, even with the new designated studio for MAs, spaces beyond the

Academy were more appropriate for the post grads; that is to say theatres run by members of the Programme team. The benefits for students of working directly in established theatres are not to be overlooked, but there remained a sense for the Assessment Team of a divided resource base, adding to the impression that there remain indistinct boundaries between work within the programme and work outside.

Learning resources are housed in the LMTA library and include generous book stock observed by the Assessment Team. The SER identifies subscriptions to a large number of e-databases (18 in total), including a number of international e-publishing houses. There is a designated reading room for students to access a repository of video recordings. LMTA teachers also are active in producing methodological material for study by students. The programme team assess the learning resources as being improved on a 'consistent and continuous' basis (p.27). A Moodle platform to support students' studies is used, although the extent to which it facilitates a 'distance' mode is unclear.

Strengths observed by the experts' team for this section include the implementation of a strategy since the last evaluation for developing the spaces and overall resource base. Weaknesses are related to the extent to which these improvements are impacting on the MA Acting students and the pedagogically indistinct separation of Programme-related spaces from those associated with outside partners.

2.5. Study process and students' performance assessment

Applicants to the Master Programme of Acting are required to have a bachelor's degree in Theatre and Film. Then they enter a contest whose rules are quite clear and explicit. The contest is organised by calculating individual contest marks for the participants, which consists of the assessment of a speciality entrance examination (0.6), the average of the learning outcomes in the first study cycle (0.2), a creative written assignment (0.2). The competitive scores of entrants are high and stable.

There are many teaching/learning methods mentioned in the SER (debate, discussions, team work, projects, self-evaluation and role plays). However, few of these appear to be used for the achievement of the learning outcomes. MA Acting students did not appear to be aware of these alternatives. With such a concentrated focus on work based in Tutors' own theatres, students reported a lack of new practical experiences (scripting, dancing, learning new techniques from different people, etc.) and expressed concerns that there was a lack of parity in the experience, depending on the Year Leader.

During the Programme students can find a platform for their creative works in Lithuanian theatres and festivals. As students participate in the above activities together with teachers, their engagement with industry is facilitated. However, the extent to which they can achieve autonomy as creative individuals studying on an MA programme in Acting is questionable. Students' research work in written form is only partially supported, and graduates reported that they were seriously under prepared when the written part of the Final Thesis had to be constructed; they were offered a lot of examples, but the teaching of explicit research methodologies and writing approaches were not sufficient for Masters level achievement. In addition, there was no sense of a research culture or groupings into which MA Acting students could fit and within which they could feel supported. MA Acting graduates also mentioned there was a strong sense of being left alone after graduating and lack of information and support in creating their own troupes and future projects. Some were able to put a brave face on this lack of post-graduate support – "I like the fact that is broken – because we have to work harder still to realise our ambitions". But this is not a sustainable position for a specialist Academy of Higher Education.

In addition to insufficient graduate mentoring support, the financial support for students is lacking - a contrast to some students' experience on the BA Acting at LMTA. Students' ideas for projects were thus being stymied at too early a stage in the process. In terms of intercultural awareness and exchange, short-term mobility fills some of the gaps in the internationalisation opportunities for students. According to the SER, students participated in creative workshops, and international practice summer camps. But longer-term exchanges were seen as impossible by students and staff, despite the many international agreements signed by the Academy. This danger of cultural isolation, raised in the reports of 2011, has thus not been addressed for MA Acting students, even though there is now a designated International coordinator in the Academy.

The evaluation and marking of the students are not explained in detail at SER and were not clear in the visit.

Graduates were not able to advocate and recommend the programme for others and stakeholders could not identify any differences between BA Acting and MA Acting graduates. This begs the fundamental question: what are the perceived benefits of the MA programme in the market place and what sufficient added value is there to an MA in Acting?

There were no strengths identified in this area. Weaknesses include lack of mentoring support for graduates, lack of financial support for current students, lack of parity of experience across year

groups, in terms of the Year leader designation, lack of possibility and aspiration for long-term international exchange, ill-defined evaluation and marking criteria. To sum up, there are essential shortcomings in this area that must be eliminated.

2.6. Programme management

It should be mentioned that Theatre Directing and Acting programmes are intertwined in many aspects; therefore it is quite clear that their respective managements coincide and have similar strengths and weaknesses.

Between 2012 and 2014, following the recommendations of an external evaluation carried out in 2011, the Lithuanian Music and Theatre Academy implemented a quality management system, pointed out the core processes (Studies and Lifelong Learning, Art activities, Research activities), edited a Quality Manual, and distributed responsibilities and tasks in decision-making among individuals and committees. Surveys of students', graduates' and other stakeholders' opinions were carried out in 2014, but not finished before the handing over of the SER, which means that many data could not be analysed and interpreted. During the site visit the assessment team asked questions about the way in which surveys of the study process were carried out among students, but the answers did not show clearly how concrete measures were taken; nevertheless, the experts' team believes that student surveys are carried out regularly. The LMTA works with a surprisingly large number of indicators, some of which are based on hard data and others on more subjective evaluations (especially indicators of satisfaction). It is evident that the higher education institution uses data and analyses relevant time series and evolutions (applications, admissions, dropouts, graduations).

According to the SER, the main responsibility for the quality of study processes lies in the hands of Study Programme Committees, whose functioning is described in the Rules of Study Programme Committees of LMTA (existing only in the original Lithuanian version). Nevertheless, it is the individual responsibility and care for quality that is mentioned at the same time as one of the main principles of the Academy: "The responsibility for content and quality of instruction of individual study subjects as well as methodological measures is born by the teachers of the Academy" (SER, p. 38). The role of the individual is even more stressed in the case of the year leader, an individual "who is entrusted with the right to select a group of 1st years students, teaches core speciality subjects and is responsible for the overall training" (SER, *ibid.*); clear information on the way year leaders are appointed (by whom and according to what criteria) was not provided, but it can be deduced that personalities with an undeniable artistic

prestige are generally chosen. Although arts schools traditionally build their methodology on a “master-pupil” system, the relationship between a strong Year Leader with a lot of power (artist) and the Programme Committee/Head of Department (representing a HE institution rather than the artistic milieu) should have clear rules. In fact, given the importance and the power of the Year Leader, students’ surveys should include not only evaluation of individual subjects, but also the progression within the programme and the satisfaction with the Year Leader’s overall methods.

The independence and self-reliance of students is, on one hand, a good simulation of real-life conditions, but sometimes there seem to be systemic flaws and situations are, again, resolved through non-systemic means. For example, the experts’ team was rather uncertain about the extent to which the higher education institution assured the students had equal acting opportunities, or whether it rather counted on the students’ work outside the institution; the MA level of acting experience and its written reflection were not defended in a convincing way during the site visit. This relative instability and flimsiness of student experience should be one of the issues for the management team.

The programme management collaborates with external stakeholders to quite a large extent, as many students already work in professional theatres; still, that means that it is sometimes difficult to make a clear distinction between school work, which is still part of a learning process and should be assessed as such (in terms of learning outcomes and student experience), and professional arts work. Even though the external stakeholders confirmed, during the site visit, their need for self-managing, more versatile, more mature actors, they do not really make (or notice) a difference between graduates from the BA Acting programme and the MA Acting programme; the question of the correct setup of the MA programme should be opened by the management.

The management of the higher education institution should be commended for its recent proactive approach towards internationalization. A post of international coordinator was created and events including international experts organized, which is a sign of a positive energy and an attempt at opening the higher education institution to different influences; still, there should probably be better promotion of such events, as students seem not to be sufficiently aware of them. Similarly, they have rather a small awareness of the possibilities of studying abroad via Erasmus+ programme, arguing that it is difficult for them to leave their study process. Given the relative freedom they have, and the loose structure of the curriculum, this argument is rather

surprising and the experts' team encourages the higher education institution to look for suitable forms of international institutional cooperation (common projects, exchange of good practice etc.).

The internal quality assurance system was introduced between 2012 and 2014 at LMTA; a few weeks before the visit the English version of the Quality Manual was provided to the experts. The site visit showed that concrete measures are still being implemented, and that some of the teaching staff were not yet completely familiar with them. It is still early to judge the degree of the effectiveness and efficiency of the system.

III. RECOMMENDATIONS

1. To engage stakeholders proactively in a comprehensive review of the need and market for MA acting courses, ensuring both the offer and the graduates produced from the programme are appropriately unique.
2. To address directly and unambiguously, the lack of clarity over the parameters to which the Final Thesis must comply in explicit and transparent student-centred documentation.
3. Define unambiguously, the relationship between the Study Programme Committee and the Year Leader, in terms of their appointment and their on-going accountability, ensuring parity of experience for all students.
4. To increase the research methods and critical writing support for Final Thesis and to consider seriously the implications of this development on Bachelors provision.
5. To define and build a clear research environment and culture for MA students to mix with other academic researchers in projects and in symposia.
6. To increase the scientific publications of the staff base and integrate cutting-edge research into the programme.
7. To determine clear and distinct boundaries between work within the programme and practice outside.
8. To find a series of strategies to harness students' energies and ambitions and to capitalise upon their entrepreneurship both within the MA programme and after graduation.
9. To develop an effective strand of management skills training for students creating their own troupes.
10. To continue to work to define the distinction between Bachelors and Masters both for students and for stakeholders.
11. To firm up all programme regulations and assessment procedures and make explicit criteria in all documentation.
12. To fully utilise the International Coordinator's expertise in realising both short-term and longer term intercultural engagements and exchanges for students.
13. To widen the stakeholder community and consider more extensive use of external assessors across the programme's activities.
14. To consider more generous financial support for MA student work.
15. To revise the strategy for space usage to determine an appropriate weight of use of new resources for MA Acting students.

IV. SUMMARY

This Second Cycle, MA in Acting was last evaluated in 2011 with eight recommendations including the separation of acting from dance, greater academic and practical skills integration, more interdisciplinary content and the appointment of a designated programme leader. It is taught in a specialist academy (with State Higher Education University status) covering music, theatre, film and dance, organised into two faculties (Music and Theatre). This programme is housed in the Department of Acting and Directing.

The SER claims that the Programme's content is benchmarked against other Higher Education Acting courses in Europe, but whilst there are a great number of bilateral agreements in place, the extent to which these can be considered active remains unclear and there was no explicit evidence of external benchmarking offered to the experts' team (in terms of content or approaches to research) during the site visit. In terms of the Aims of the programme, a strength observed by the Assessment Team was the individual creativity and entrepreneurial spirit of the students. Weaknesses include a lack of integration of critical and practical skills - for instance in the relationship between Research Basics and Final Project; unrealised potential for research skills development (through immersion in a research culture); over dependency on the Year Leader determining the success of the Programme.

To evaluate the relevance of the order of modules / subjects within the Study plan was complicated by the way in which information was presented to the Assessment Team. The reviewers received two versions of the Study plan of the programme Acting. During the visit it was hard to understand which Study plan should be considered valid. Some content and methods of the modules are consistent with the level of the studies at Master's level ensuring the assessment of higher competences. But some content remains close to Bachelor level as it has no articulated peculiarities (for example, Annex 1, p. 16. "The tempo and rhythm of a stage act"). Overall, the lack of distinction between Bachelor's and Master's levels remained a significant concern during the site visit to the institution.

Teachers on this MA Programme have, in general, an impressive output, both in terms of artistic creation and research and some of them have been awarded in Lithuania and abroad. Teachers are appointed by public competition and their outcomes are surveyed annually, through a report informed by consistent indicators about research, artistic and pedagogical activities. In terms of teachers' scientific research, the Programme is capacitated but these capacities are not sufficiently developed or adequately structured. Substantial evidence of this was vividly

enunciated by actual and former students who did not feel prepared in terms of their research capabilities to accomplish their own research work. This lack of harmony between artistic and scientific research and associated poverty of research culture is a major drawback of the Programme, especially considering the central position of LMTA among Lithuanian artistic institutions.

In terms of facilities, strengths observed by the team include the implementation of a strategy since the last evaluation for developing the spaces and overall resource base. Weaknesses are related to the extent to which these improvements are impacting on the MA Acting students and the pedagogically indistinct separation of Programme-related spaces from those associated with outside partners.

Only a small part of teaching/learning methods mentioned in the SER (debate, discussions, team work, projects, self-evaluation and role plays) are used for the achievement of the learning outcomes. Students did not appear to be aware of these alternatives. With such a focus on work based in Tutors' own theatres, students reported a lack of new practical experiences (scripting, dancing, learning new techniques from different people, etc.). The evaluation and marking of the students are not explained in detail at SER and were not clear in the visit.

Graduates were not able to advocate and recommend the programme for others and stakeholders could not identify any differences between BA Acting and MA Acting graduates. This begs the fundamental question: what are the perceived benefits of the MA in the market place and what sufficient added value is there to an MA in Acting? In terms of Study Process, there were no strengths identified in this area. Weaknesses include lack of mentoring support for graduates, lack of financial support for current students, lack of parity of experience across year groups in terms of the Year leader designation, lack of possibility and aspiration for long-term international exchange, ill-defined evaluation and marking criteria.

According to the SER, the main responsibility for the quality of study processes lies in the hands of Study Programme Committees. Nevertheless, it is the individual responsibility and care for quality that is mentioned as one of the main principles of the Academy (SER, p. 38). The role of the individual is even more stressed in the case of the Year Leader. Clear information on the way Year Leaders are appointed (by whom and according to what criteria) was not provided, but it can be deduced that personalities with an undeniable artistic prestige are generally chosen. The assessment team felt that the relationship between a strong Year Leader and the Programme

Studijų kokybės vertinimo centras

Committee/Head of Department (representing a HE institution rather than the artistic milieu) should have clear rules and accountability systems.

The management of the higher education institution should be commended for its recent proactive approach towards internationalization. A post of international coordinator was created and events including international experts organized. However, students seem not to be sufficiently aware of them and are resistant to the possibilities of studying abroad via Erasmus+ programme, arguing that it is difficult for them to leave their study process. The experts' team encourages the academy to look for suitable forms of international institutional cooperation (common projects, exchange of good practice etc.).

V. GENERAL ASSESSMENT

The study programme *Acting* (state code – 621W40001) at Lithuanian Academy of Music and Theatre is given **negative** evaluation.

Study programme assessment in points by evaluation areas.

No.	Evaluation Area	Evaluation of an area in points*
1.	Programme aims and learning outcomes	2
2.	Curriculum design	2
3.	Teaching staff	3
4.	Facilities and learning resources	2
5.	Study process and students' performance assessment	1
6.	Programme management	2
	Total:	12

*1 (unsatisfactory) - there are essential shortcomings that must be eliminated;

2 (satisfactory) - meets the established minimum requirements, needs improvement;

3 (good) - the field develops systematically, has distinctive features;

4 (very good) - the field is exceptionally good.

Grupės vadovas: Team leader:	Prof. dr. Jonathan Pitches
Grupės nariai: Team members:	Prof. dr. João Mário Grilo
	Dr. Daniela Jobertova
	Doc. dr. Vida Kazragytė
	Ms Renata Klimiato

Vertimas iš anglų kalbos

**LIETUVOS MUZIKOS IR TEATRO AKADEMIJOS ANTROSIOS PAKOPOS STUDIJŲ
PROGRAMOS VAIDYBA (VALSTYBINIS KODAS – 621W40001) 2015-06-25
EKSPERTINIO VERTINIMO IŠVADOS NR. SV4-172**

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Lietuvos muzikos ir teatro akademijos
STUDIJŲ PROGRAMOS VAIDYBA
(valstybinis kodas –621W40001)
VERTINIMO IŠVADOS

EVALUATION REPORT
OF ACTING *(state code – 621W40001)*
STUDY PROGRAMME
At Lithuanian Academy of Music and Theatre

Ekspertų grupė:

- 1. Prof. dr. Jonathan Pitches (grupės vadovas) akademikas,**
- 2. Prof. dr. João Mário Grilo, akademikas,**
- 3. Dr. Daniela Jobertova, akademikas,**
- 4. Doc. dr. Vida Kazragytė, akademikė,**
- 5. Ms Renata Klimiata, studentų atstovė.**

Vertinimo koordinatore – Eimantė Bogdan

Išvados parengtos anglų kalba

Report language – English

Studijų kokybės vertinimo centras

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	<i>Vaidyba</i>
Valstybinis kodas	621W40001
Studijų sritis	Menai
Studijų kryptis	Teatras ir kinas
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	antroji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (2)
Studijų programos apimtis kreditais	120
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Teatro ir kino magistras
Studijų programos įregistravimo data	1997-09-01

INFORMATION ON EVALUATED STUDY PROGRAMME

Title of the study programme	<i>Acting</i>
State code	621W40001
Study area	Art studies
Study field	Theatre and film
Type of the study programme	University studies
Study cycle	second
Study mode (length in years)	Full-time (2)
Volume of the study programme in credits	120
Degree and (or) professional qualifications awarded	Master of Theatre and film
Date of registration of the study programme	01-09-1997

TURINYS

I. ĮVADAS	4
1.1. Vertinimo proceso kontekstas	4
1.2. Bendra informacija	4
1.3. Informacija apie aukštąją mokyklą/fakultetą/studijų kryptį/ Papildoma informacija.....	4
1.4. Ekspertų grupė.....	6
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	8
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai.....	8
2.2. Programos sandara	9
2.3. Personalas	12
2.4. Materialieji ištekliai.....	13
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	14
2.6. Programos vadyba	16
III. REKOMENDACIJOS	19
IV. SANTRAUKA	20
V. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	23

I. ĮVADAS

1.1. Vertinimo proceso kontekstas

Vykdomų studijų programų vertinimas vykdomas vadovaujantis Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) direktoriaus 2010 m. gruodžio 20 d. įsakymu patvirtinta Vykdomų studijų programų vertinimo metodika (toliau – Metodika).

Vertinimo tikslas yra padėti aukštosios mokykloms nuolat tobulinti savo studijų programas bei informuoti visuomenę apie studijų kokybę.

Vertinimo procesą sudaro šie pagrindiniai etapai: 1) *savianalizė, kurios pagrindu aukštoji mokykla parengia savianalizės suvestinę*; 2) *ekspertų grupės vizitas į aukštąją mokyklą*; 3) *vertinimo išvadų parengimas ir jų viešas paskelbimas*; 4) *paskesnė veikla*.

Vadovaudamasis studijų programos išorinio vertinimo išvadomis SKVC priima sprendimą dėl studijų programos akreditavimo 6 arba 3 metams. Jeigu studijų programos vertinimo išvados yra neigiamos, programa neakredituojama.

Programa **akredituojama 6 metams**, jeigu visos vertinamosios sritys yra įvertintos „labai gerai“ (4 balai) arba „gerai“ (3 balai).

Programa **akredituojama 3 metams**, jeigu nei viena vertinamoji sritis nėra įvertinta „nepatenkinamai“ (1 balas).

Programa **neakredituojama**, jeigu bent viena vertinamoji sritis yra įvertinama „nepatenkinamai“ (1 balas).

1.2. Bendra informacija

Aukštoji mokykla vertinimui pateikė SKVC Metodikoje nurodytus vertinimui reikalingus dokumentus. Vizito metu ir/ar po vizito aukštoji mokykla kartu su savianalizės suvestine ir jos priedais pateikė šiuos papildomus dokumentus:

Nr.	Dokumento pavadinimas

1.3. Informacija apie aukštąją mokyklą/fakultetą/studijų kryptį/ Papildoma informacija

Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (toliau – LMTA) antrosios pakopos studijų programos *Vaidyba* išorinį vertinimą inicijavo Lietuvos studijų kokybės vertinimo centras, paskirdamas toliau nurodytą išorinio vertinimo ekspertų grupę.

Studijų kokybės vertinimo centras

Prieš atliekant vertinimą išnagrinėti šie dokumentai:

- Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas;
- Studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarka;
- Magistrantūros studijų programų bendrieji reikalavimai;
- Vykdomų studijų programų vertinimo metodika.

Studijų programos vertinimas atliktas remiantis 2014 m. parengta savianalizės suvestine (toliau – SS), jos priedais ir ekspertų grupės vizitu universitete 2015 m. balandžio 15 d.

Per vizitą organizuoti visi reikiami susitikimai su įvairiomis grupėmis: atitinkamais administracijos darbuotojais, personalu, atsakingu už savianalizės dokumentų rengimą, dėstytojais, visų studijų metų studentais, absolventais ir socialiniais dalininkais. Ekspertų grupė įvertino materialiąją bazę (kabinetus, studijas, biblioteką, kompiuterių klases), išnagrinėjo studentų baigiamuosius darbus ir įvairią kitą medžiagą. Po ekspertų grupės narių tarpusavio diskusijų ir papildomo išvadų ir pastabų rengimo buvo pristatytos bendrosios vizito išvados. Po vizito ekspertų grupė susitiko aptarti išvadų turinio, kurios atspindi suderintą ekspertų grupės požiūrį.

Lietuvos muzikos ir teatro akademija (LMTA) – muzikos, teatro, kino ir šokio meno universitetas, kurio deklaruojama misija – užtikrinti tvarią meno ir meno tyrimų plėtrą. Akademija yra valstybinė aukštojo mokslo institucija, vykdanči visų trijų pakopų studijų programas. Akademijoje yra du fakultetai: Muzikos fakultetas ir Teatro ir kino fakultetas. Teatro ir kino fakultetą sudaro 4 katedros (Kino ir televizijos, Meno istorijos ir teorijos, Šokio ir judesio, Vaidybos ir režisūros) ir taip pat Meno vadybos skyrius. Magistrantūros studijų programos *Vaidyba* vykdymą koordinuoja Vaidybos ir režisūros katedra. Apskritai Teatro ir kino fakultetas vykdo 15 teatro ir kino krypties pirmosios pakopos (bakalauro) ir antrosios pakopos (magistrantūros) studijų programų ir doktorantūros studijas.

1.4. Ekspertų grupė

Ekspertų grupė sudaryta vadovaujantis Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus įsakymu Nr. 1-01-151 patvirtintu Ekspertų atrankos aprašu. Siekdama atlikti vertinimą, ekspertų grupė 2015 m. balandžio 15 d. lankėsi aukštojoje mokykloje.

- 6. Prof. dr. Jonathan Pitches (grupės vadovas)** *Lidso universiteto (University of Leeds) Teatro ir vaidybos katedros vedėjas (Jungtinė Karalystė);*
- 7. Prof. dr. João Mário Grilo,** *Naujojo Lisabonos universiteto (Universidade NOVA de Lisboa) Socialinių ir humanitarinių mokslų fakulteto profesorius (Portugalija);*
- 8. Assoc. Prof. Daniela Jobertová,** *Prahos meno akademijos (Akademie múzických umění) Teatro fakulteto Teorijos ir kritikos katedros dėstytoja (Čekija);*
- 9. Assoc. Prof. Vida Kazragytė,** *Lietuvos edukologijos universiteto Edukologijos fakulteto Meninio ugdymo katedros docentė (Lietuva);*
- 10. Ms Renata Klimiata,** *Vilniaus Gedimino technikos universiteto Fundamentinių mokslų fakulteto pirmosios pakopos studijų programos Multimedija ir kompiuterinis dizainas studentė (Lietuva).*

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Antrosios pakopos magistrantūros studijų programa *Vaidyba* paskutinį kartą vertinta 2011 m. Tuomet pateiktos aštuonios rekomendacijos, tarp jų rekomendacija vaidybą atskirti nuo šokio, užtikrinti didesnę akademinį ir praktinių įgūdžių integraciją, daugiau tarpdalykinio turinio ir paskirti programos vadovą. Programą vykdo profesionali akademija (turinti valstybinės aukštosios mokyklos universiteto statusą), siūlanti muzikos, teatro, kino ir šokio studijas dviejuose fakultetuose (Muzikos ir Teatro). Studijų programa vykdoma Vaidybos ir režisūros katedroje.

Pagrindinis programos tikslas – „ugdyti profesionalius aukščiausios kvalifikacijos aktorius, gebančius sėkmingai integruotis į kūrybinį procesą Lietuvos ir užsienio teatruose“ (5 p.). Šis tikslas atitinka profesinius reikalavimus ir darbo rinkos poreikius. SS pateikiami kai kurie duomenys, patiesinantys veiklos srities poreikį (9 p.), įskaitant besikeičiančių sąlygų, kurias lėmė kino ir televizijos pramonės pokyčiai, vertinimą. Kiti keturi tikslai apima žinias apie meno kaitą, visuomenės meno suvokimą, teorines žinias ir mokslinių tyrimų įgūdžius, indėlį į nacionalinę kultūrą. Šie tikslai realizuojami pasiekus 13 studijų rezultatų, kurie vertinami pagal bendruosius aprašus (žinios, moksliniai tyrimai, specialieji gebėjimai, socialiniai gebėjimai ir asmeniniai gebėjimai), be to, yra (tinkamai) suplanuoti pagal studijų dalykus per dvejus studijų programos

metus. Popieriuje šie planai atrodo įtikinami, tačiau aptariant kasdienę patirtį su programos studentais paaiškėjo, kad studentai nesijaučia mokslinių tyrimų kultūros dalimi ir, nors įgijo mokslinių tyrimų pagrindus, negavo naudos iš daugumos į mokslinius tyrimus orientuotos veiklos, kurią vykdo dėstytojai. Absolventai save apibūdino kaip labai kompetentingus scenoje, tačiau jiems itin trūksta rašymo kompetencijos ir pasitikėjimo. Pavyzdžiui, ginčytina, kokių mastu programos studentams prieinamos „naujausios teatro srities žinios, kurios reikalauja kritinio teorijų ir principų suvokimo (SS, 6 p.)“, taip pat programos gebėjimas atspindėti naujausius vaidybos meno srities pasiekimus. SS teigiama, kad programos turinys įvertintas ir palygintas su kitų Europos aukštųjų mokyklų vaidybos programomis, tačiau, nors pasirašyta nemažai dvišalių susitarimų, lieka neaišku, kiek jie realiai įgyvendinami, be to, ekspertų grupei per vizitą nepateikta aiškių įrodymų, jog atlikta išorinė lyginamoji analizė (turinio arba tyrimų metodų požiūriu). Programos tikslai ir studijų rezultatai atitinka Lietuvos kvalifikacijų sandaros septintą lygį ir pripažintą Europos aukštojo mokslo antrosios pakopos studijų kvalifikacijų sandarą. Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai skelbiami AIKOS svetainėje, akademijos interneto svetainėje ir įvairiose studijų parodose Lietuvoje ir užsienyje (6 p.).

Savianalizės suvestinės apibendrinamojoje dalyje nenustatyta sričių, kurioms reikėtų skirti ypač didelį dėmesį ir (arba) toliau plėtoti, taip pat nepateikti programos trūkumai ar privalumai. Tačiau ekspertų grupė pastebėjo šias stiprybes: studentų individualus kūrybiškumas ir verslumo dvasia. Silpnybės: kritinių ir praktinių įgūdžių integracijos stoka, pavyzdžiui, nepakankamas mokslinių tyrimų pagrindų ir baigiamojo projekto ryšys, neišnaudotos mokslinių tyrimų įgūdžių lavinimo galimybės (įtraukiant į mokslinių tyrimų kultūrą), pernelyg didelė priklausomybė nuo kurso vadovo, kuris lemia programos sėkmę.

2.2. Programos sandara

Studijų programos sandara atitinka teisinius reikalavimus, kuriais reglamentuojamos tokios studijos. Ją sudaro 120 kreditų, trukmė – 2 metai (reikalaujama ne mažiau kaip 90 ir ne daugiau kaip 120 kreditų). Dalykai, kurie turi būti kokybiškai aukštesnio lygmens nei tie, kurie dėstomi pirmosios pakopos studijų programoje, sudaro 70 kreditų (reikalavimas – ne mažiau kaip 60 kreditų). Pasirenkamieji dalykai, kuriuos nustato universitetas ir gali rinktis studentai, sudaro 30 kreditų (reikalavimas – ne daugiau kaip 30 kreditų). Magistro baigiamajam darbui iš viso skiriama 50 kreditų: 20 kreditų už magistro meninį projektą ir 30 kreditų už vaidybą, kuri galėtų būti laikoma baigiamuoju egzaminu (reikalaujama, kad baigiamajam darbui arba baigiamajam darbui ir baigiamajam egzaminui būtų skiriama ne mažiau nei 30 kreditų).

Programą sudaro dalykai (moduliai) (po 5–20 kreditų), jų skaičius neviršija 5 per semestrą (reikalavimas – ne daugiau nei 5 dalykai per vieną semestrą). Tik sociologijai skiriami 3 kreditai (1 priedas, 31 p.). Dalykai studijų semestruose išdėstyti tolygiai – po 30 kreditų kiekviename semestruose. Studento savarankiško darbo dalis aiškiai sudaro daugiau nei 30 procentų kiekvieno modulio (dalyko) apimties (reikalavimas – ne mažiau kaip 30 procentų) (5 priedas).

Pagal tai, kaip ekspertų grupei buvo pateikta informacija, įvertinti modulių (dalykų) eiliškumą studijų plane buvo sudėtinga. Ekspertų grupė gavo dvi studijų programos *Vaidyba* studijų plano versijas. Vienas studijų planas buvo pateiktas 5 priede (toliau – senoji versija), kitas gautas vėliau ir parengtas atskiru *Word* formato dokumentu (toliau – naujoji versija). Per vizitą buvo sunku suprasti, kuri studijų plano versija turėtų būti laikoma galiojančia. Pastebėta, kad naujoji versija labiau atitinka reikalavimus, joje vietoj senojoje versijoje nurodytų taikomųjų dalykų alternatyvų nurodomi pasirenkamieji dalykai. Be to, naujojoje versijoje pasiektas aukštesnis darnos ir nuoseklumo lygis, moduliai (dalykai) sujungti į platesnes temas. Pirmajame semestruose koncentruojamasi į vaidybą ir jos santykį su kinu, antrajame – į vaidybą, dramą ir postmodernųjį teatrą, trečiajame – į vaidybą ir šiuolaikinį teatrą, paskutiniame ketvirtajame – į magistro meninį projektą ir praktinį mokymą. Taip pat, aiškus dėmesys skiriamas kultūriniais aspektams (naujojoje versijoje į dalyką *Kultūros vadyba* papildomai įtraukta *Kultūros antropologija*, paminėta ir senojoje versijoje). Toks įtraukimas į studijų programą atrodo logiškas ir pagrįstas. Susitikimuose su dėstytojais ir apsilankius auditorijose pastebėtas akivaizdus tarpdalykinis muzikos ir kino derinimas, kuris galėtų atsispindėti ir toliau tobulinant studijų turinį.

Studijų programos apimtis yra pakankama numatytiems studijų rezultatams pasiekti. Modulių (dalykų) turinys apima numatytuosius programos studijų rezultatus. Daugumos modulių (dalykų) turinys aiškiai apibrėžtas pavadinimu ir temomis, o numatytuose studijų rezultatuose – ir vertinimo kriterijais. Kai kurių dalykų (*Dramos teksto analizė ir interpretacija, Europos teatro scenos atstovai*) turinys konkrečiai atspindi naujausius meno pasiekimus, o kitų, pavyzdžiui, dalyko *Vaidyba*, miglotai. Dalykų aprašai rodo, kad daugumos modulių turinio temos aiškiai skiriasi, nesikartoja. Tačiau dauguma vaidybos temų 1–3 semestruose kartojasi. Kai kurių modulių turinys atitinka magistrantūros studijų lygį ir užtikrina aukštesnes kompetencijas, palyginti su tomis, kurių buvo siekiama bakalauro lygmenyje. Tačiau kai kuris turinys išlieka artimas bakalauro lygiui, nes nėra aiškiai išreikštų ypatumų, būdingų magistrantūros lygiui. Pavyzdžiui, dalyko *Vaidyba* temos: užduotys įsisavinti psichologinę ir fizinę vaidybos meno techniką, vaidybos įgūdžių tobulinimas, darbas su dramos medžiaga, vaidmens analizė,

vaidmens sukūrimas (1 priedas, 2 p.). Apskritai skirtumas tarp bakalauro ir magistro lygio nepakankamas ir šis klausimas buvo keliamas susitikimuose su institucijos atstovais (kartais magistrantūros studijų unikalumas buvo siejamas su nauja teatrų profesine aplinka).

Taikomi įvairūs dėstyimo metodai: paskaitos, seminarai, pristatymai, diskusijos, individualūs kūrybiniai projektai. Tačiau kai kurių modulių (dalykų) nuorodų sąrašas per trumpas (pvz., 2 arba 3 knygos; 1 priedas, 10, 12 p.), taip pat daugelyje dalykų aprašų nenurodomos knygos, kurios yra akademijos bibliotekoje.

Susitikimuose su dėstytojais paaiškėjo, jog meno moksliniai tyrimai į studijų turinį daugiausia įtraukti dėl to, kad vykdomi tarpdalykiniai projektai. Susitikimuose buvo itin juntamas poreikis gerinti kokybinio tyrimo reikšmės supratimą, taip pat įtraukti jį į bakalauro studijų programą, siekiant išmokyti studentus akademinio rašymo.

Pagal 2010 m. birželio 3 d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-826 patvirtintą Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo 21 punktą „meno studijų srities magistrantūros baigiamasis darbas turi būti kūrybinis projektas ir su šiuo projektu susijęs tiriamasis rašto darbas, aprašantis projekte panaudotas naujas idėjas, žinias bei technologijas“. Kaip matyti Magistro meno projekto dalyko apraše (1 priedas, 25–27 p.), jis daugiausiai susijęs su dramatiško vaidmens kūrimu, o mokslinių tyrimų darbas lieka nuošalyje. Be to, mokslinių tyrimų darbas rengiamas III semestru, o projektas – IV semestru (5 priedas; naujoji studijų plano versija). Tai lėmė nereikalingą teorinio ir praktinio mąstymo atskyrimą, o šių aspektų darna turėtų būti vienas iš magistrantūros lygio studijas apibūdinančių elementų, ypač baigiamojo darbo pagal aukščiau nurodytus Magistrantūros studijų programų bendruosius reikalavimus. Per vizitą surengtuose susitikimuose paaiškėjo, kad nepakankamai aiškūs kriterijai, kuriuos turi atitikti baigiamasis darbas, įskaitant susijusius su vertinimu.

Šioje srityje stiprybių nenustatyta. Silpnybės: supainiotas studijų programos baigiamojo rašto darbo statusas, baigiamojo darbo vertinimo tvarkos aiškumo trūkumas ir skirtumo tarp bakalauro ir magistro lygio studijų turinio reikalavimų stoka.

2.3. Personalas

Programą vykdantys dėstytojai – programos stiprybė. Jų yra 18, dauguma dirba visu etatu ir turi ilgametę pedagoginę ir meninę karjerą. Iš principo jų pakanka programos studijų rezultatams pasiekti.

Šią magistrantūros studijų programą vykdantys dėstytojai turi įspūdingą meninės kūrybos ir mokslinių tyrimų patirtį, kai kurie iš jų apdovanoti Lietuvoje ir užsienyje. Dėstytojai į darbo vietą skiriami viešojo konkurso būdu, jų rezultatai kasmet nagrinėjami pagal ataskaitą, kurioje nurodomi nuoseklūs mokslinių tyrimų, meninės ir pedagoginės veiklos rodikliai.

Remiantis SS, negalima tiksliai įvertinti individualaus dėstytojų darbo krūvio (3 priede teigiama, kad dirba 5 metus, kaip reikalaujama). Tačiau 11–13 lentelės parodo tikslų ir tinkamą pedagoginės ir meno, mokslinių tyrimų, metodinės ir organizacinės veiklos darbo valandų santykį.

Remiantis 3 priede nurodytais duomenimis galima daryti išvadą, kad ryšys tarp dėstytojų meninės ir mokslinių tyrimų veiklos bei dalykų, kuriuos jie pasirinko dėstyti, yra teigiamas. SS nurodoma, kad daug dėstytojų yra garsūs menininkai ir profesionalai, sukūrę svarbių vaidmenų Lietuvos teatro scenose, o tai – teigiamas aspektas, padedantis studentams kopti karjeros laiptais ir vykdyti projektus po baigimo. Per ekspertų grupės vizitą šis faktas iš dalies pasitvirtino – nustatyta, kad studentai dažnai kviečiami dalyvauti savo dėstytojų meninėje veikloje. Tačiau tokia praktika, kurią skatina akivaizdus materialinių išteklių trūkumas akademijoje, turi neigiamą pusę – neaišku, kas yra studentų darbas pagal studijų programą ir kas yra profesionali veikla. Todėl ima trūkti programos tapatybės, didėja studentų stresas ir nepasitenkinimas (tai ypač akivaizdu tarp absolventų).

Dėstytojų parengtų mokslinių publikacijų ir monografijų nėra daug, tačiau sprendžiant iš kai kurių leidinių matyti, kad dėstytojai nuosekliai domisi pedagogikos dalykais, o tai – geras meninės ir pedagoginės patirties santykio rodiklis. Dalis šios mokslinės medžiagos nurodyta kaip privalomoji literatūra kai kuriuose programos strateginiuose dalykuose.

Kalbant apie dėstytojų mokslinius tyrimus, programa turi tokių pajėgumų, tačiau jie nėra pakankamai išplėtoti arba tinkamai struktūrizuoti. Kad trūksta struktūriškumo, pakankamai įrodymų pateikė esami ir buvę studentai – jie tvirtino nesijaučiantys esą pasirengę ir išsiugdę mokslinių tyrimų gebėjimus net atlikti savo tiriamuosius darbus. Ši meninės ir mokslinių tyrimų

veiklos darnos ir mokslinių tyrimų kultūros stoka yra pagrindinis programos trūkumas, ypač atsižvelgiant į svarbią LMTA padėtį tarp Lietuvos meno institucijų.

SS pristatomas įdomus ir potencialiai dinamiškas „akademijos darbuotojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes“. Tikslios informacijos apie dėstytojų kaitą nepateikiama, tačiau SS teigiama (20 p.), jog „programos dėstytojų kaitos analizė parodė, kad kaita yra, t. y. dėstytojai, kurie neužtikrina pakankamos savo darbo kokybės, palieka akademiją, tačiau šis procesas kontroliuojamas, t. y. priklauso nuo veiksnių, kuriems įtaką daro akademijos ir fakulteto vadovai“. Tačiau įvertinusi 2 priede (programą vykdančių dėstytojų sąrašas) pateiktus duomenis ekspertų grupė mano, jog dėstytojų pasiskirstymas subalansuotas ir nėra grėsmės, kad programai staiga ims trūkti dėstytojų.

2.4. Materialieji ištekliai

Kaip nurodyta SS ir patikslinta per ekspertų grupės vizitą, egzistuoja ambicingi planai dėl naujo studijų miestelio sukūrimo: planuojama daug atskirų LMTA patalpų sujungti į vieną vietą, išlaikant kai kurias neseniai restauruotas muzikos patalpas. Šie planai neišvengiamai lėtina kitų pastatų ir magistrantūros studentų gyvenamųjų patalpų atnaujinimo tempą. Po paskutinio vertinimo, per kurį nustatyta, kad išteklius reikia rimtai ir kuo greičiau gerinti, padaryta pagerinimų. Mažų mokymo teatrų patalpos įrengtos neblogai, pagrindiniame pastate esančios erdvės, „skirtos magistrantūros studentams“, atnaujinimas artėjo prie pabaigos, tereikėjo įrengti apšvietimą. Ši senesnių patalpų renovacijos programa vykdoma jau keletą pastarųjų metų ir po ankstesnio vertinimo iš viso restauruotos penkios studijos. Šiems ištekliams atnaujinti strategiškai panaudotos ES struktūrinių fondų lėšos. Pagal dydį ir kokybę tokios materialiosios bazės studentų studijoms pakanka, tačiau, kaip nurodyta toliau, yra įrodymų, kad studentai ja naudojami nedaug. Naudojimosi šiomis patalpomis politika ypač palanki, studentai jomis gali naudotis savaitgaliais ir vakare, taip pat gali dirbti valstybinių švenčių dienomis. Per ekspertų grupės vizitą patekti į šias erdves, kurios konkrečiai aprašytos SS 4 skirsnyje, buvo lengva.

SS nurodoma, kad programai vykdyti galima naudotis ir Muzikos inovacijų studijų centru. Nors šis centras įspūdingas ir labai gerai įrengtas, nepastebėta, kad studijų programos *Vaidyba* magistrantūros studentai juo naudotųsi. Apskritai kalbant su programos personalu buvo juntama, kad magistrantūros studentams, kuriems buvo įrengta nauja speciali studija, labiau tinka ne akademijoje esančios patalpos, o teatrai, kuriems vadovauja programą vykdančio personalo nariai. Nereikėtų pamiršti, kad studentai gauna naudos dirbdami jau sukurtuose teatruose, tačiau

ekspertų grupei susidarė įspūdis, jog išteklių bazė yra padalyta ir lieka neryškios ribos tarp darbo pagal programą ir už jos ribų.

Metodiniai ištekliai kaupiami LMTA bibliotekoje, kuri, kaip pastebėjo ekspertų grupė, turi turtingą knygų fondą. SS nurodyta, kad prenumeruojama daug elektroninių duomenų bazių (iš viso 18), tarp jų – keletas, leidžiamų tarptautinių elektroninių leidinių leidyklų. Studentams yra skirta skaitykla, kurioje jie turi prieigą prie vaizdo įrašų saugyklos. LMTA dėstytojai aktyviai rengia metodinę medžiagą studentams. Programos personalas mano, kad metodiniai ištekliai „nuosekliai ir nuolat“ gerėja (27 p.). Siekiant padėti studentams, naudojama *Moodle* mokymosi platforma, nors kiek ji palengvina studijavimą „nuotoliniu būdu“, neaišku.

Ekspertų grupė išskiria tokią šios srities stiprybę: patalpų ir bendros išteklių bazės strategijos tobulinimas po paskutinio vertinimo. Silpnybės yra šios: neaišku, koku mastu šie patobulinimai daro poveikį magistrantūros studijų programos *Vaidyba* studentams, pedagogiškai neaiškus su programa susijusių patalpų ir tų, kurios susijusios su išorės partneriais, atskyrimas.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Stojantieji į magistrantūros studijų programą *Vaidyba* privalo turėti teatro ir kino bakalauro laipsnį. Po to jie dalyvauja konkurse, kurio taisyklės gana aiškios ir suprantamos. Konkursas organizuojamas suskaičiavus dalyvių konkursinius balus, kuriuos sudaro specialybės stojamasis egzaminas (0,6), pirmosios studijų pakopos studijų rezultatų vidurkis (0,2), kūrybinis rašto darbas (0,2). Stojančiųjų konkursiniai balai yra aukšti ir stabilūs.

SS išvardyta daug dėstymo ir mokymosi metodų (debatai, diskusijos, komandinis darbas, projektai, savianalizė ir vaidmenų kūrimas), tačiau susidaro vaizdas, kad studijų rezultatams pasiekti naudojami tik keli iš jų. Atrodo, kad magistrantūros studijų programos *Vaidyba* studentai šių alternatyvų nežino. Darbas taip sukonzentruotas į kuratorių nuosavus teatrus, kad studentai nurodė, jog jiems trūksta naujos praktinės patirties (scenarijaus rašymo, šokio, naujų technikų mokymosi iš skirtingų žmonių ir t. t.), be to, patirtis nėra vienoda – priklauso nuo kurso vadovo.

Studijuodami pagal programą studentai gali susirasti sceną kūrybiniam darbui Lietuvos teatruose ir festivaliuose. Kadangi studentai pirmiau nurodytoje veikloje dalyvauja kartu su dėstytojais, jiems lengviau bendrauti su veiklos srities atstovais. Tačiau mastas, kiek jie gali pasiekti autonomiją savo, kaip kūrybinio asmens, studijuojančio magistrantūros studijų programą

Vaidyba, yra abejotinas. Studentams, rengiantiems tiriamuosius darbus, parama teikiama tik iš dalies ir absolventai pareiškė, kad jie jautėsi silpnai pasirengę rašyti baigiamąjį darbą. Jiems buvo siūloma daug pavyzdžių, tačiau aiškių mokslinių tyrimų metodikų ir rašymo metodų mokymas nebuvo pakankamas magistrantūros lygiui. Be to, nėra mokslinių tyrimų kultūros ar grupių, kuriose magistrantūros studijų programos *Vaidyba* studentai galėtų pritaipyti ir jaustųsi gaunantys pagalbą. Magistrantūros studijų programos *Vaidyba* absolventai taip pat minėjo, kad po studijų baigimo jautėsi palikti likimo valiai – jiems trūko informacijos ir paramos kuriant savo trupes ir būsimus projektus. Tačiau kai kurie iš jų tik numojo ranka, sakydami: „taip dar geriau, nes mes turime dirbti daug sunkiau norėdami įgyvendinti savo ambicijas“. Tačiau vargu ar toks požiūris gali motyvuoti aukštojo mokslo instituciją baigusį specialistą.

Nepakanka ne tik absolventų kuravimo, trūksta ir finansinės paramos studentams, priešingai nei kai kurių LMTA bakalauro studijų programos *Vaidyba* studentams. Dėl to studentų projektų idėjos užgniaužiamos jau užuomazgoje. Kalbant apie tarpkultūrinį supratimą ir mainus, kai kurias studentų tarptautiškumo galimybių spragas užpildo trumpalaikis judumas. SS nurodoma, kad studentai dalyvauja kūrybinėse dirbtuvėse ir atlieka tarptautinę praktiką vasaros stovyklose. Tačiau studentai ir dėstytojai mano, kad ilgesnės trukmės mainai, nepaisant daugelio tarptautinių susitarimų, kuriuos pasirašė akademija, neįmanomi. Toks kultūros izoliacijos pavojus, nurodytas 2011 m. vertinimo išvadose, nebuvo sprendžiamas magistrantūros studijų programos *Vaidyba* studentų atžvilgiu, nors dabar akademijoje yra paskirtas tarptautinių reikalų koordinatorius.

Studentų vertinimas ir balų skyrimas SS išsamiai nepaaiškintas ir per ekspertų grupės vizitą nebuvo aiškus.

Absolventai negalėjo rekomenduoti šios programos kitiems, o socialiniai dalininkai negalėjo nurodyti, kuo skiriasi bakalauro studijų programos *Vaidyba* ir magistrantūros studijų programos *Vaidyba* absolventai. Todėl kyla esminis klausimas, kokia yra magistrantūros studijų programos nauda rinkai ir kokia pridėtinė magistrantūros studijų programos *Vaidyba* vertė?

Šioje srityje stiprybių nenustatyta. Silpnybės yra tokios: absolventų kuravimo (pagalbos) stoka, nepakankama finansinė parama dabartiniams studentams, nelygi patirtis, priklausomai nuo kurso grupės ir kurso vadovo, nepakankamos ilgalaikių tarptautinių mainų galimybės ir siekis, neaiškiai apibrėžtas vertinimas ir balų skyrimo kriterijai. Apibendrinant galima teigti, kad šioje srityje yra esminių trūkumų ir juos būtina šalinti.

2.6. Programos vadyba

Reikėtų paminėti, jog studijų programos *Teatro režisūra* ir *Vaidyba* daugeliu aspektų yra susipynusios, todėl akivaizdu, kad jų administravimas sutampa ir turi panašių privalumų ir trūkumų.

Remdamasi 2011 m. atlikto išorės vertinimo rekomendacijomis, nuo 2012 iki 2014 m. Lietuvos muzikos ir teatro akademija įgyvendino kokybės vadybos sistemą, nurodė pagrindinius procesus (studijos ir mokymasis visą gyvenimą, meninė veikla, mokslinių tyrimų veikla), redagavo Kokybės vadovą ir paskirstė sprendimų priėmimo pareigas bei užduotis asmenims ir komitetams. 2014 m. buvo atliktos studentų, absolventų ir kitų dalininkų nuomonių apklausa, tačiau prieš pateikiant SS jos nebuvo užbaigtos, o tai reiškia, kad daugelio duomenų nebuvo galima išanalizuoti ir paaiškinti. Per vizitą ekspertų grupė klausė, kaip buvo atlikta studentų studijų proceso apklausa, tačiau aiškiai neatsakyta, kokių konkrečių priemonių imtasi. Nepaisant to, ekspertų grupė mano, kad studentų apklausos atliekamos reguliariai. LMTA dirba su stebėtinai daug rodiklių, kai kurie iš jų grindžiami patikimais duomenimis, kiti yra labiau subjektyvūs vertinimai (ypač pasitenkinimo rodikliai). Akivaizdu, kad aukštojo mokslo įstaiga naudoja duomenis ir analizuoja aktualius laikotarpius ir raidą (paraiškos, priėmimas, iškritusiųjų skaičius, baigusieji).

Kaip nurodoma SS, pagrindinė atsakomybė už studijų procesų kokybę tenka Studijų programų komitetams, kurių veikla aprašyta LMTA Studijų programų komitetų taisyklėse (jos pateikiamos tik lietuvių kalba). Nepaisant to, yra ir individuali atsakomybė ir pareiga rūpintis kokybe, kuri, beje, minima kaip vienas iš pagrindinių akademijos principų: „Akademijos dėstytojai atsako už atskirų studijų dalykų turinį ir dėstytojų kokybę, taip pat už metodines priemones“ (SS, 38 p.). Dar labiau pabrėžiamas metų vadovo asmeninis vaidmuo. Tai asmuo, „kuriam patikėta teisė atrinkti grupę iš pirmakursių, dėstyti pagrindinius specialybės dalykus ir kuris atsako už bendrą mokymą“ (SS, ten pat). Aiškios informacijos, kaip skiriamas metų vadovas (kas jį skiria ir pagal kokius kriterijus), nėra, tačiau galima daryti išvadą, kad paprastai pasirenkama nepaneigiamo meninio prestižo asmenybė. Nors meno mokyklos tradiciškai kuria savo metodiką pagal sistemą „mokytojas–mokinys“, santykiai tarp metų vadovo, kuris turi daug galių, (menininko) ir Studijų programos komiteto ar katedros vedėjo (kurie daugiau atstovauja aukštojo mokslo institucijai, o ne meno aplinkai) turėtų būti apibrėžti aiškiais taisyklėmis. Iš tiesų, atsižvelgiant į metų vadovo svarbą ir galias, į studentų nuomonės apklausas turėtų būti įtrauktas ne tik atskirų dalykų vertinimas, bet ir programos pažanga ir pasitenkinimas bendraisiais metų vadovo metodais.

Studento nepriklausomybė ir pasitikėjimas savimi, viena vertus, yra geras realaus gyvenimo sąlygų modeliavimo būdas, bet kartais atrodo, kad yra sisteminių klaidų ir situacijų, kurios sprendžiamos nesisteminėmis priemonėmis. Pavyzdžiui, ekspertų grupei nebuvo aišku, kokių mastu aukštoji mokykla užtikrina studentams lygias galimybes vaidinti – gal daugiau pasikliauja studentų darbu už institucijos ribų? Magistrantūros studijų lygio vaidybos patirtis ir rašytinė medžiaga per vizitą neįtikino. Šis studentų patirties santykinis nestabilumas ir nepagrįstumas turėtų būti vienas iš vadovybės sprendžiamų klausimų.

Programos vadovybė nemažai bendradarbiauja su išorės socialiniais dalininkais, daugelis studentų jau dirba profesionaliame teatre. Vis dėlto kartais sunku aiškiai atskirti akademijos darbą, kuris vis dar yra mokymosi proceso dalis ir turi būti vertinamas (pagal studijų rezultatus ir studentų patirtį), ir profesionalų meninį darbą. Nors per ekspertų grupės vizitą išorės dalininkai patvirtino, kad jiems reikia savarankiškai dirbančių, universalesnių, brandesnių aktorių, paaiškėjo, jog jie iš tikrųjų nepastebi (arba nemato) skirtumo tarp bakalauro studijų programos *Vaidyba* absolventų ir baigusiujų magistrantūros studijų programą *Vaidyba*. Vadovybė turėtų apsvarstyti magistrantūros studijų programos klausimą.

Aukštosios mokyklos vadovybę reikia pagirti už pastarojo meto iniciatyvų požiūrį į tarptautiškumą. Įsteigta tarptautinių ryšių koordinatoriaus pareigybė, organizuota renginių, į kuriuos pakviesta tarptautinių ekspertų, o tai – teigiamas ženklas ir siekis atverti aukštojo mokslo įstaigą skirtingiems asmenims. Tačiau būtina aktyviau reklamuoti šiuos įvykius – studentai nėra pakankamai apie juos informuoti. Be to, jie mažai žino apie galimybes studijuoti užsienyje pagal *Erasmus+* programą. Studentai teigia, kad jiems sunku palikti studijų procesą. Atsižvelgiant į santykinę laisvę, kurią jie turi, ir lanksčią studijų programos struktūrą, toks argumentas yra gana keistas ir ekspertų grupė skatina aukštojo mokslo įstaigą ieškoti tinkamų tarptautinio bendradarbiavimo formų (bendrų projektų, keitimosi gerąja patirtimi galimybėmis ir t. t.).

Vidaus kokybės užtikrinimo sistema LMTA diegta nuo 2012 iki 2014 m. Kelios savaitės iki vizito ekspertams buvo pateikta Kokybės vadovo versija anglų kalba. Per vizitą paaiškėjo, kad konkrečios priemonės vis dar įgyvendinamos ir kai kurie dėstytojai dar nevisiškai susipažinę su jomis. Todėl dar per anksti spręsti apie sistemos veiksmingumą ir efektyvumą.

III. REKOMENDACIJOS

1. Aktyviau įtraukti socialinius dalininkus į visapusišką magistrantūros studijų programos *Vaidyba* poreikio nustatymo procesą ir rinką, užtikrinti, kad studijų programa būtų unikali ir ją baigusieji pasižymėtų išskirtinėmis savybėmis.
2. Nedelsiant ir nedviprasmiškai spręsti kriterijų, kuriuos turi atitikti baigiamieji darbai, aiškumo stokos problemą. Juos aiškiai ir skaidriai išdėstyti į studentą orientuotoje dokumentacijoje.
3. Vienareikšmiškai apibrėžti studijų programos komiteto ir kurso vadovo ryšį, kalbant apie jų paskyrimą ir atskaitomybę, užtikrinti visiems studentams įgyjamos patirties lygybę.
4. Padidinti mokslinių tyrimų dalį baigiamuosiuose darbuose, teikti didesnę pagalbą kritinio rašymo klausimu ir rimtai apsvarstyti, kokią įtaką tai turėtų bakalauro studijoms.
5. Apibrėžti ir sukurti aiškią mokslinių tyrimų aplinką ir kultūrą, kad magistrantūros studijų studentai kartu su kitais akademiniais tyrėjais dalyvautų projektuose ir simpoziumuose.
6. Padidinti personalo mokslinių publikacijų skaičių ir į programą įtraukti pažangiausių mokslinius tyrimus.
7. Nustatyti aiškias ir ryškias ribas tarp darbo programoje ir praktikos.
8. Ieškoti būdų išnaudoti studentų energiją, ambicijas ir pasinaudoti jų verslumu tiek jiems studijuojant magistrantūros programoje, tiek po baigimo.
9. Ugdyti studentų vadybos įgūdžius, kad jie galėtų kurti savo trupes.
10. Tęsti darbą, siekiant apibrėžti bakalauro ir magistrantūros studijų skirtumus studentams ir socialiniams dalininkams.
11. Įtvirtinti visus programos nuostatus ir vertinimo procedūras ir visuose dokumentuose išdėstyti aiškius kriterijus.
12. Visapusiškai išnaudoti tarptautinių ryšių koordinatoriaus patirtį įgyvendinant trumpalaikius ir ilgalaikius tarpkultūrinius susitarimus ir studentų mainus.
13. Išplėsti socialinių dalininkų bendruomenę ir apsvarstyti, kaip plačiau panaudoti išorės vertintojus visose programos veiklos srityse.
14. Apsvarstyti galimybes teikti didesnę finansinę paramą magistrantūros studentų darbams.
15. Patikslinti patalpų naudojimo strategiją, siekiant nustatyti tinkamą naujų išteklių naudojimą magistrantūros studijų programos *Vaidyba* studentams.

IV. SANTRAUKA

Antrosios pakopos magistrantūros studijų programa *Vaidyba* paskutinį kartą vertinta 2011 metais. Tuomet buvo pateiktos aštuonios rekomendacijos dėl vaidybos atskyrimo nuo šokio, dėl didesnės akademinų ir praktinių gebėjimų integracijos, daugiau turinio tarpdalykiškumo ir programos vadovo paskyrimo. Programą vykdo profesionali akademija (turinti valstybinės aukštosios mokyklos universiteto statusą), siūlanti muzikos, teatro, kino ir šokio studijas dviejuose fakultetuose (Muzikos ir Teatro). Ši studijų programa vykdoma Vaidybos ir režisūros katedroje.

SS teigiama, kad programos turinys įvertintas atsižvelgiant į kitose Europos aukštosiose mokyklose vykdomas vaidybos programas. Nors pasirašyta daug dvišalių susitarimų, lieka neaišku, kiek jų aktyviai vykdomi. Per vizitą ekspertų grupė nerado aiškių įrodymų, kurie patvirtintų išorės lyginamąją analizę (turinio arba tyrimų metodų požiūriu). Kalbant apie programos tikslus, ekspertų grupė nustatė šias stiprybes: studentų individualus kūrybiškumas ir verslumo dvasia. Silpnybės: svarbiausių ir praktinių įgūdžių susiejimo trūkumas (pavyzdžiui, ryšio tarp mokslinių tyrimų pagrindų ir baigiamojo projekto), neišnaudotos mokslinių tyrimų įgūdžių lavinimo galimybės (įtraukiant į mokslinių tyrimų kultūrą), pernelyg didelė priklausomybė nuo kurso vadovo, kuris lemia programos sėkmę.

Buvo sunku įvertinti modulių (dalykų) aktualumą studijų plane pagal tai, kaip ekspertų grupei buvo pateikta informacija. Ekspertai gavo dvi programos *Vaidyba* studijų plano versijas. Per vizitą buvo sunku suprasti, kuris studijų planas galioja. Dalis modulių (dalykų) turinio ir metodai atitinka magistrantūros studijų lygį, užtikrinantį aukštesnių kompetencijų vertinimą. Tačiau tam tikra turinio dalis išlieka artima bakalauro studijų lygiui, nes nėra išreikšti ypatumai (pavyzdžiui, 1 priedo 16 p. „Sceninio veiksmo tempas ir ritmas“). Apskritai akademijoje vykusiuose susitikimuose buvo diskutuojamas skirtumas tarp bakalauro ir magistro lygio studijų trūkumas.

Šios magistrantūros studijų programos dėstytojų pasiekimai įspūdingi tiek meninės kūrybos, tiek mokslinių tyrimų prasme, kai kurie dėstytojai apdovanoti Lietuvoje ir užsienyje. Dėstytojai skiriami viešojo konkurso būdu, jų rezultatai kasmet tikrinami ir rengiama ataskaita, kurioje nurodomi atitinkami mokslinių tyrimų, meninės ir pedagoginės veiklos rodikliai. Kalbant apie dėstytojų mokslinius tyrimus, programa turi pajėgumų, tačiau jie nėra pakankamai išplėtoti ir tinkamai struktūrizuoti. Pakankamai to įrodymų pateikė dabartiniai ir buvę studentai – jie neįtę turintys pakankamai mokslinių tyrimų gebėjimų ir esantys pasirengę atlikti tiriamuosius darbus. Svarbi programos silpnybė, ypač atsižvelgiant į centrinę LMTA padėtį tarp Lietuvos meno

institucijų, yra darnos tarp meno ir mokslinių tyrimų stoka ir su tuo susijęs mokslinių tyrimų kultūros trūkumas.

Kalbant apie materialiąją bazę, ekspertų grupė pastebėjo šią stiprybę: po paskutinio vertinimo sukurta patalpų ir bendros išteklių bazės gerinimo strategija. Silpnybės – neaišku, kokį poveikį šie patobulinimai daro magistrantūros studijų programos *Vaidyba* studentams, be to, pedagogine prasme neaiškus su programa susijusių erdvių atskyrimas nuo erdvių, kurios susijusios su išorės partneriais.

Siekiant studijų rezultatų naudojama tik nedidelė dalis savianalizės suvestinėje minėtų dėstymo (mokymosi) metodų (debatai, diskusijos, komandinis darbas, projektas, įsivertinimas ir vaidmenys). Neatrodė, kad studentai būtų informuoti apie šias alternatyvas. Kadangi darbas koncentruojamas kuratorių teatruose, studentai nurodė, kad jiems trūksta naujos praktinės patirties (scenarijaus, šokio, naujų technikų mokymosi iš skirtingų žmonių ir t. t.). Studentų įvertinimas ir vertinimas balais nėra išsamiai paaiškintas SS ir nebuvo aiškus per ekspertų grupės vizitą.

Absolventai negalėjo rekomenduoti programos kitiems, o socialiniai dalininkai negalėjo nurodyti, kuo skiriasi baigusieji magistrantūros studijų programą *Vaidyba* nuo baigusiuoju bakalauro studijų programą *Vaidyba*. Todėl kyla esminis klausimas, kokia yra magistrantūros studijų programos *Vaidyba* nauda rinkai ir kokia yra pridėtinė magistrantūros studijų programos *Vaidyba* vertė? Kalbant apie studijų eigą, stiprybių šioje srityje nenustatyta. Silpnybės apima kuratorių paramos absolventams trūkumą, finansinės paramos dabartiniams studentams stoką, tai, kad priklausomai nuo kurso vadovo, studentai įgyja nevienodą patirtį (ji priklauso nuo paskirto kurso vadovo), nepakankamas galimybes ir ilgalaikių tarptautinių mainų stoką, neaiškiai apibrėžtus įvertinimo ir vertinimo balais kriterijus.

Pagal savianalizės suvestinę už studijų procesų kokybę daugiausia atsako Studijų programų komitetai. Nepaisant to, tarp pagrindinių akademijos principų minima individuali atsakomybė ir rūpinimasis kokybe (SS, 38 p.). Dar labiau pabrėžiamas kurso vadovo asmeninis vaidmuo. Aiškios informacijos, kaip skiriamas kurso vadovas (kas skiria ir pagal kokius kriterijus), nepateikta, tačiau galima daryti išvadą, kad paprastai pasirenkamos nepaneigiamą meninį prestižą turinčios asmenybės. Ekspertų grupė mano, kad ryšys tarp stipraus kurso vadovo ir Studijų programos komiteto ar katedros vedėjo (greičiau atstovaujančio aukštojo mokslo institucijai, o ne meno aplinkai) turi būti apibrėžtas aiškiais taisyklėmis ir atskaitomybės sistemomis.

Akademijos vadovybę galima pagirti už pastaruoju metu aktyvų tarptautiškumo skatinimą. Sukurta tarptautinio koordinatoriaus pareigybė, organizuojami renginiai, įtraukiant tarptautinius ekspertus. Tačiau studentai apie juos žino nepakankamai ir priešinasi studijoms užsienyje pagal *Erasmus+* programą teigdami, kad sunku palikti studijas. Ekspertų grupė skatina akademiją ieškoti tinkamų tarptautinio institucinio bendradarbiavimo formų (bendrų projektų, keitimosi gerąja patirtimi galimybių ir t. t.).

V. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje vykdoma studijų programa *Vaidyba* (valstybinis kodas – 621W40001) vertinama **neigiamai**.

Studijų programos įvertinimas balais pagal žemiau pateiktas vertinimo sritis.

Nr.	Vertinimo sritis	Vertinimo sritis balais*
1.	Programos tikslai ir studijų rezultatai	2
2.	Programos sandara	2
3.	Personalas	3
4.	Materialieji ištekliai	2
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	1
6.	Programos vadyba	2
	Total:	12

* 1 - Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 - Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 - Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 - Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: Team leader:	Prof. dr. Jonathan Pitches
Grupės nariai: Team members:	Prof. dr. JoãoMárioGrilo
	Dr. Daniela Jobertova
	Doc. dr. Vida Kazragytė
	Ms Renata Klimiata

Paslaugos teikėjas patvirtina, jog yra susipažinęs su Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso¹ 235 straipsnio, numatančio atsakomybę už melagingą ar žinomai neteisingai atliktą vertimą, reikalavimais.

---

¹ Žin., 2002, Nr.37-1341.